

LUKU VII

SIJOJEN KÄYTÖSTÄ JA PREPOSITIOISTA

1. Nominatiivi

Nominatiivi on subjektin ja predikatiivin sija. Esimerkiksi *ty jesi člověk žestokъ* ‘sinä olet ankara mies’. Nominatiivia ei koskaan käytetä prepositioiden kanssa.

2. Akkusatiivi

Akkusatiivi on transitiviverbin suoran objektin sija. Esimerkiksi *pridetъ dijavolъ i vьzъmetъ slovo otъ srьdьca jixъ* ‘paholainen tulee ja ottaa sanan heidän sydämistään’. Akkusatiivia käytetään myös erilaisissa ajan ilmauksissa. Esimerkiksi *se azъ sъ vami jesmъ vьsę dьni do sьkonьčanьja vęka* ‘minä olen kanssanne kaikkina päivinä aikojen loppuun saakka’, *ubijqtъ jъ i tretьjъ dьnъ vьstanetъ* ‘hänet tapetaan ja kolmantena päivänä hän nousee (kuolleista)’.

Akkusatiivia vaativia prepositioita ovat:

na ‘johonkin, jonkin päälle, vastaan, joksikin’. Esimerkiksi *pojętъ jęgo neprijaznъ na gorę vьsokę ģęlo* ‘paholainen vei hänet hyvin korkealle vuorelle’, *na slovesa tvoja upьvaхъ* ‘sinun sanoihisi panin toivoni’, *vьstanqtъ čęda na roditelę* ‘lapset nousevat vanhempiaan vastaan’, *imaši mьnogo dobro ležęšte na lęta mьnoga* ‘sinulla on paljon hyvää varastossa moneksi vuodeksi’, *voda na vino prętvori* ‘hän muutti veden viiniksi’.

nadъ ‘luokse, kohti’. Esimerkiksi *samaręninъ že eterъ pride nadъ nъ* ‘eräs samarialainen tuli hänen luokseen’.

o ‘vasten, päin’. Esimerkiksi *...da ne o kamenъ prętkneši nogy svojeje* ‘...ettet löisi jalkaasi kiveen’, *ašte kьto tę zaušitъ o desnaję lanitę...* ‘jos joku lyö sinua oikealle poskelle...’, *o rizę mojq metašę žrębję* ‘he heittivät arpaa viitastani’.

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

ob esiintyy vain kivettyneissä ilmauksissa *ob onъ polъ* ‘tuolla puolen, vastarannalla’ ja *ob noštъ* ‘yöllä, yön aikana’.

po ‘pitkin, päällä, rajoissa’. Esimerkiksi *obrazy zlaty postavlq ti po vsę grady* ‘pystytän sinulle kultaisia kuvia kaikkiin kaupunkeihin’, *sъvęzašę jъ po rqcč i po noğč* ‘he köyttivät hänet käsistä ja jaloista’, *po vsę dъni sędęaxъ sъ vami* ‘olen istunut kanssanne kaikkina päivinä’.

podъ ‘alle’. Esimerkiksi *ijerusalime, kolъ kraty vsxotęxъ sъbъrati čęda tvoja jakože kokošъ gnęzdo svoje podъ krilę* ‘oi Jerusalem, miten monesti olenkaan halunnut koota lapsesi niin kuin kanaemo poikasensa siipiensä alle’.

prędъ ‘eteen’. Esimerkiksi *kadilo prinosimъ prędъ tę gospodi* ‘tuomme suitsuketta eteesi, Herra’.

skvozę ‘läpi, halki’. Esimerkiksi *proidomъ skvozę ognъ i vodq* ‘kuljimme läpi tulen ja veden’.

въ ‘johonkin’ (joskus myös ‘luokse, vastaan’), toisinaan myös temporaalisia merkityksiä. Verbi saa usein vastaavan prefiksin *въ-*. Esimerkiksi *dręvo vъmętajqtъ въ ognъ* ‘he heittävät puun tuleen’, *ašte kъto tę udaritъ vъ desnqjq lanitq...* ‘jos joku lyö sinua oikealle poskelle...’, *ašte kъto sъgręšitъ vъ tę...* ‘jos joku rikkoo sinua vastaan...’, *bę že učę vъ sqbotq* ‘hän opetti sapattina’.

въz ‘sijasta, asemesta, jonkin lisäksi’. Esimerkiksi *vъzdaaxq zъlaja въz dobraja* ‘he palkitsivat pahan hyvällä’. Soinnittoman konsonantin edellä *въs*.

za ‘sijaan, asemesta, puolesta, tähden’. Esimerkiksi *za dušę jixъ primi mojq dušq* ‘heidän sielujensa tähden ota minun sieluni’, *oko za oko, zqбъ za zqбъ* ‘silmä silmästä, hammas hampaasta’. Huomaa myös rakenne *isusъ že jętъ jъ za rąkq* ‘Jeesus otti häntä kädestä’.

3. Genetiivi

Genetiivi ilmaisee erilaisia possessiivisia suhteita. Genetiiviattribuutti sijoittuu yleensä pääsanansa jälkeen. Esimerkiksi *sekyra pri koreni dręva ležitъ* ‘kirves makaan puun

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

juurella’, *xoštq da mi dasi na blūdē glavq ioana kr̥stiteľa* ‘haluan, että annat minulle vadilla Johannes Kastajan pään’.

Kielteisen transitiiviverbin objekti on genetiivissä. Henkilöä tarkoittavat maskuliinit saavat muutoinkin usein genetiivin kaltaisen akkusatiivin, esimerkiksi *vъzvаaxq sl̥pъca* ‘he kutsuivat sokeaa’. Genetiiviä käytetään myös kielteisissä eksistentiaalilauseissa, esimerkiksi *vody že u nego ne bēaše* ‘hänellä ei ollut vettä’. Adjektiivin komparaatiossa se, mihin verrataan, on genetiivissä, esimerkiksi *něstъ bo rabъ bolъjъ gospodi svojego* ‘ei orja ole isäntäänsä suurempi’. Genetiiviä käytetään iän, laadun jne. ilmaisussa, esimerkiksi *sedmi že lētъ sy* ‘ollessaan seitsemän vuoden ikäinen’, *dēvica velъję krasoty* ‘hyvin kaunis neito’.

Genetiiviä vaativia prepositioita ovat:

bez ‘ilman, vastoin’. Esimerkiksi *bez mene* ‘ilman minua’, *bez volę mojeję* ‘vastoin tahtoani’. Soinnittoman konsonantin edellä *bes*, esim. *bes togo* ‘ilman sitä’, äänneiden *s*, *c* ja *ǵ* edellä *be*, esim. *be syna* ‘ilman poikaa’, äänteen *r* edellä *bezd*, esim. *bezd rąku* ‘ilman käsiä’, palataalisen *n*:n edellä *bež*, esim. *bež nego* ‘ilman häntä’. Lisäksi *bez+č* → *bešt*, esimerkiksi *bez čъsti* ‘ilman kunniaa’ → *beštъsti* (teksteissä sanarajoja ei muutenkaan merkitä).

do ‘johonkin (asti), vastaan’, lukusanan kanssa ilmaisee likimääräisyyttä. Esimerkiksi *narodi iskaaxq jęgo i pridq do nego* ‘väkijoukot etsivät häntä ja tulivat hänen luokseen’, *preidēmъ ubo do vitlēmа* ‘menkäämme siis Beetlehemiin’, *ašte imaši čъto do vraga svojego* ‘jos sinulla on jotain vihollistasi vastaan...’, *bēaše že jixъ do trъjъ na desęte* ‘heitä oli noin kolmetoista’.

dělъma ‘tähden, vuoksi, takia’. Sijoittuu yksinäisen pääsanan jälkeen mutta attribuutin ja pääsanan väliin. Esimerkiksi *otъcbъ tvojъ jedъnogo dělъma gr̥xa adama is porody izvede* ‘isäsi karkoitti Aatamin paratiisista yhden synnin tähden’. Myös *děla*.

iz ‘jostakin’. Esimerkiksi *gospodъ izъ mr̥tvъjixъ vъstalъ jestъ* ‘Herra on noussut kuolleista’. Assimiloituu seuraavaan äänneeseen kuten *bez*. Esimerkiksi *izide isus i crъkъve* ‘Jeesus lähti temppelistä’, *marija naricajemaja magdalyhi izъ hęže sedmъ bēsъ izide* ‘Maria Magdalena, josta oli lähtenyt (ajettu ulos) seitsemän demonia’, *izbavi mę izd rąky vragъ mojixъ* ‘pelasta minut vihollisteni käsistä’, *viděšę*

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

smokovnicq usxvšq is korene ‘he näkivät juuriaan myöten kuivuneen viikunapuun’. Harvinaiset variantit *izb, izo, izb*.

okragb ‘ympärillä’. Esimerkiksi *prixaždaaxq že zvérbje i sēdēaxq okragb tēlesu jeju* ‘pedot tulivat ja istuivat heidän ruumiidensa ympärillä’.

okrbstb ‘ympärillä’. Seuraava pronomini ei säännöstä poiketen saa prefiksiä *n-*. Esimerkiksi *svglēdavn stojēšteje okrbstb jego glagola* ‘katsottuaan ympärillään seisovia (ihmisiä) hän alkoi puhua’.

otb ‘jostakin’. Esimerkiksi *vzide otb vody* ‘hän nousi vedestä’, *idošę pēši otb grada* ‘he lähtivät jalkaisin kaupungista’, *otb srbdca bo isxodętb pomyšlęnĳja zvlaja* ‘sydämeistä lähtevät pahat ajatukset’, *otb boga rodišę sę* ‘he syntyivät Jumalasta’, *svpletošę vęnbcb otb trbnĳja* ‘he punoivat seppeleen orjantappurasta’. Ilmaisee harvoin passiivilauseen agenttia, esim. *azb trębuĳa otb tebe krbstiti sę* ‘sinun pitäisi kastaa minut’ (kirjaimellisesti ‘minun pitäisi tulla sinun toimestasi kastetuksi’). Korostaa toisinaa objektin partitiivisuutta, esim. *pbsi jadętb otb krupicb padajaštĳjixb otb trepezy* ‘koirat syövät pöydältä putoilevia murusia’, *prinesęte otb rybĳb jęže jęste nynę* ‘tuokaa niitä kaloja, jotka äsken pyydystitte’.

posrędę ‘keskellä, keskuudessa, välissä’. Esimerkiksi *korablĳb bę posrędę moĳa vblaję vlnami* ‘laiva oli keskellä merta ja allot keinuttivat sitä’. Variantti *posrędu*.

pręžde ‘ennen’. Esimerkiksi *tako bo izgĳnašę proroky jiže bęšę pręžde vasb* ‘niinhän ajettiin pois profetatkin, jotka elivät ennen teitä’.

radi ‘vuoksi, tähden, puolesta’. Sijoittuu yksinäisen pääsanan jälkeen mutta pääsanana ja attribuutin väliin. Esimerkiksi *ne pogubi mę bestydbnĳjixb moĳixb radi dęlb* ‘älä tuhoa minua häpeämättömien tekojeni tähden’. Myös *radĳma*.

razvę ‘ilman, lukuunottamatta, paitsi’. Esimerkiksi *jadęštĳjixb že bęašę mažb pętb tyseštĳb razvę ženĳb i dętbĳb* ‘syömässä oli viitisentuhatta miestä ja lisäksi naisia ja lapsia’ (ts. ‘viitisentuhatta miestä poislukien naiset ja lapset’).

sb ‘jostakin’. Esimerkiksi *pbsi jadętb otb krupicb padajaštĳjixb sb trapezy gospodĳbĳb svoĳjixb* ‘koirat syövät murusia, jotka putoilevat niiden isäntien pöydiltä’, *krbštęnbje ioanovo sb nebese li bę ili otb človękb* ‘oliko Johanneksen kaste peräisin taivaasta vai ihmisistä?’.

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

u ‘luona, äärellä, joltakulta’. Esimerkiksi *mołaaše jь farisějь eterь da obědujetь u něgo* ‘eräs fariseus pyysi häntä syömään illallista luonaan’, *ašte česo prosite u otьca vь ime moje dastь vamь* ‘jos pyydätte jotain isältä minun nimeeni, hän antaa (sen) teille’, *jaste i pijete jaže satь u nixь* ‘syötte ja juotte sitä, mitä heillä on’.

vьxu ‘yllä, päällä’. Esimerkiksi *poxaždaaše jako po suxu vьxu moťa* ‘hän käveli veden päällä kuin kuivalla maalla’.

vьnь ‘jostakin (ulos)’. Esimerkiksi *išьdьšema jima vьnь grada...* ‘heidän lähdettyään ulos kaupungista...’. Myös *vьně*.

4. Lokatiivi

Lokatiivin perustehtävä on vastata kysymykseen ‘missä?’. Lokatiivi esiintyy itsenäisesti vain eräiden *pri*-prefiksillä varustettujen verbien yhteydessä. Esimerkiksi *privězašę světajego dqbě susě* ‘he käyttivät pyhimyksen kuivaan puuhun’, *česarьstvě našemь gosподi milostьja tvojeja prizьri* ‘katso, Herra, valtakuntaamme laupeudessaasi’. Lokatiivia vaativia prepositioita ovat:

na ‘jossakin (jonkin päällä)’. Esimerkiksi *da proslavětь otьca vašego jьže jestь na nebesьxь* ‘ylistäkööt isääne, joka on taivaissa’, *sta na brěgě rěky* ‘hän seisahtui joen rannalle’, *bystь že na stranaxь těxь prazdnikь velikь* ‘niillä seuduilla pidettiin suuri juhla’, *pride na koňi kь nīmь* ‘hän tuli hevosella heidän luokseen’, *česo radi xrizma si ne prodana bystь na trьxь světěxь pñeğь* ‘miksei tätä voidetta myyty kolmellasadalla dinaarilla?’.

o ‘ympäriällä, lähellä, tähden, vastaan’. Esimerkiksi *viděvь že narodь тьnogь o sebě...* ‘nähtyään suuren väkijoukon ympärillään...’, *obložētь vraği tvoji stroгь o tebě* ‘vihollisesi rakentavat vallin ympärillesi’, *dělo bo dobro sьděla o тьně* ‘hän teki minulle hyvän teon’, *koje oglagolanьje nosite o člověčě semь* ‘mistä te syytätte tätä miestä?’ (ts. ‘mitä syytettä ajatte tätä miestä vastaan?’), *o semь věrujetь jako otь boga jesi išьь* ‘sen tähden uskomme, että olet tullut Jumalan luota’. Ilmaisee puhumista, ajattelua, tuntemista, huolehtimista, huomioimista tms. tarkoittavien verbien yhteydessä objektia. Esimerkiksi *ty čьto glagoleši o nēmь* ‘mitä sinä puhut hänestä?’, *vьprašaaxь jь učenicu jęgo o pritьči* ‘oppilaat kyselivät häneltä arvoituksesta’, *o тьně*

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

pojaaxq pijqšte vino ‘juodessaan viiniä he lauloivat minusta’, *o odeždi čyto se pečete* ‘mitä te vaatetuksesta huolehditte?’.

po ‘jäljessä, perässä, jälkeen, puolesta’. Esimerkiksi *ona že abje ostavl’ša mrěže po nemь idoste* ‘he jättivät heti verkkonsa ja lähtivät hänen peräänsä’, *po trьxь dьnьxь vьstanq* ‘kolmen päivän kuluttua nousen’, *jže bo něstь na vy po vasь jestь* ‘joka ei ole teitä vastaan, on teidän puolellanne’, *žalova bo i tь po lazarě* ‘sillä hänkin valitti Lasaruksesta’, *plaka po nixь* ‘hän alkoi itkeä heidän vuokseen’.

pri ‘läheisyydessä, ääressä, läsnäollessa’. Esimerkiksi *lazorь ležaaše pri vratěxь* ‘Lasarus makasi portin pielessä’, *azь tь prinuždq pri narodě vьsemь semь ispovědati* ‘pakotan sinut tunnustamaan kaiken tämän väkijoukon läsnäollessa’, *pri dekiji cěsaři* ‘Decuksen ollessa keisarina’.

vь ‘jossakin (sisällä)’. Esimerkiksi *vь gradě* ‘kaupungissa’, *vь rьku* ‘käsissä’.

5. Datiivi

Datiivi ilmaisee epäsuoraa objektia ja vastaa kysymykseen ‘kenelle?’. Esimerkiksi *xlěbь našь nasqštьnъjь daždь namь dьnьsь* ‘anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme’. Useimpien käskemistä, auttamista, uskomista jne. merkitsevien verbien objekti on datiiivissa, esimerkiksi *zapreti jimь da nikomuže ne povēdētь* ‘käske heidän olla kertomatta kenellekään’. Datiivi kilpailee genetiivin kanssa possessiivisessa merkityksessä, esimerkiksi *vy jeste solь zemli* ‘te olette maan suola’.

Absoluuttinen, itsenäinen datiiivi korvaa sivulauseen silloin, kun sivulauseen subjekti olisi muu kuin päälauseen. Absoluuttinen datiivirakenne koostuu aina pääsanasta ja aktiivisesta partisiipista. Esimerkiksi *se narьsanъje bystь vladaštujemu sūirijejъ kirenъju* ‘tämä verollepano tapahtui Quiriniuksen hallitessa Syyriaa’, *došьdъšu že vrěmeni braku javi se kononu arxangelь mixailь* ‘kun avioliiton aika oli tullut, Kononille ilmestyi arkkienkeli Mikael’ (huomaa, että *braku* ei kuulu rakenteeseen vaan on possessiivinen datiiivi, ‘avioliiton’).

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

Datiivia vaativia prepositioita ovat:

кѣ ‘luokse, puoleen, kohtaan, luona, juuri ennen’. Esimerkiksi *posъla raby svoje кѣ дѣлателѣмъ* ‘hän lähetti palvelijansa viljelijöiden luokse’, *болъныѣ svoje prinošaaxъ кѣ ѿему* ‘he kantoivat sairaitaan hänen luokseen’, *bratъ tvoѣ otъvrъže sę boga tvojego a ty prѣbyvaješi ješte кѣ ѿему* ‘veljesi kielsi sinun Jumalasi, ja sinä oleskelet yhä hänen luonaan’, *кѣ bogu ѿuby bez mѣry* ‘mittaamaton rakkaus Jumalaa kohtaan’, *...poňeže бѣ paraskevъгыѣ ježe jestъ кѣ sъbotѣ* ‘...sillä oli perjantai, joka on ennen sapattia’. Usein *кѣ* esiintyy vahvistavana epäsuoran objektin yhteydessä, esimerkiksi *reče кѣ simonu...* ‘hän sanoi Simeonille...’.

по ‘pitkin, mukaan’. Esimerkiksi *повели ми прити кѣ тебѣ по водамъ* ‘käske minun tulla luoksesi vettä pitkin’, *многи же rизы svoje postilaaxъ по рати* ‘monet levittivät vaatteitaan tielle’, *daše žrъtvъ po rečenujemu vъ zakonѣ* ‘he suorittivat uhrin sen mukaan, mitä laissa on säädetty’, *sъzъda člověka по obrazu svojemu* ‘hän loi ihmisen omaksi kuvakseen’ (‘oman hahmonsä mukaisesti’). Distributiivinen merkitys, esim. *sъvѣsta sъ dѣlately по рѣneğu na dънь* ‘hän sopi viljelijöiden kanssa yhdestä denaarista päivältä’, *vъzlegoše na lěxy na lěxy по sъtu i по рѣti desętъ* ‘he asettuivat makuulle vierekkäin sadan ja viidenkymmenen ryhmiin’.

прѣмо ‘vastapäätä, edessä, vasten’. Esimerkiksi *sędęstu jemu na gorѣ eleonъscѣ прѣмо crъkъvi...* ‘hänen istuessaan Öljymäellä tempeliä vastapäätä...’, *čъto rekъtъ прѣмо semu* ‘mitä he sanovat tähän?’.

protivъ ‘vastaan, vastoin, vastapäätä’, joskus myös ‘mukaan’. Variantti *protivъ*. Esimerkiksi *samъ pridoxъ прѣdъ tę antipate прѣdъborъnikъ byvъ družinѣ svojejъ protivъ otъcu tvojemu dijavolu* ‘tulini itse eteesi, käskynhaltija, koska taistelin joukkojeni eturivissä isääsi, Saatanaa, vastaan’, *protivъ manastyru sъzъda crъkъvъ* ‘vastapäätä luostaria hän rakensi kirkon’, *komužъdo protivъ silѣ svojejъ* ‘kullekin kykyjensä mukaan’, *vъzdaješi komužъdo protivъ dѣlomъ jeho* ‘palkitset jokaista hänen tekojensa mukaisesti’.

6. Instrumentaali

Instrumentaali ilmaisee teon välinettä (laajassa mielessä) ja passiivilauseen agenttia. Esimerkiksi *madriši sę slovesy svojimi mъne jako tacēmi slovesy ubęžati imaši mъsti* ‘viisastelet sanoillasi kuvitellen, että tällaisilla sanoilla voit välttää rangaistuksen’, *бѣ vъ pustyňi iskušajemъ sotoноja* ‘hän oli autiomaassa ja Saatana kiusasi häntä’. Liikeverbien kanssa instrumentaali voi ilmaista reittiä, esimerkiksi *vъsęko ježe vъxoditъ vъ usta vъ črѣvo vъmęštajetъ sę i afedronomъ isxoditъ* ‘kaikki, mikä menee suuhun, päättyy vatsaan’.

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

ja tulee ulos peräaukon kautta’. Huomaa myös seuraavat ilmaisut: *blaženi ništiji duxomъ* ‘autuaita ovat hengeltään köyhät’, *maqžb imenemъ konstantinъ* ‘mies nimeltään Konstantin’.

Instrumentaalilla voidaan ilmaista aika, joka toimintaan on käytetty. Esimerkiksi *četyrmi desęty i šestjaj lętbъ sъzъdana bystъ crъky si i ty li trъmi dnъny vъzdvigneši ja* ‘tämä temppele rakennettiin 46 vuodessa; sinäkö pystytät sen kolmessa päivässä?’.

Instrumentaalia vaativia prepositioita ovat:

meždu ‘välissä, keskellä’. Esimerkiksi *meždu nami i vami propastъ velъja utvrъdi sę* ‘välillemme on muodostunut syvä kuilu’.

nadъ ‘yläpuolella, päällä’. Esimerkiksi *bę že i narъsanъje narъsano nadъ nimъ* ‘hänen yläpuolellaan oli myös kirjoitus’, *nęstъ učениkъ nadъ učitelęmъ svojimъ* ‘ei oppilas ole opettajansa yläpuolella’.

podъ ‘alapuolella, alla’, joskus myös ‘alle’. Esimerkiksi *saštъ podъ smokovъnicejъ vidęxъ tę* ‘näin sinut, kun olit viikunapuun alla’, *ludъje podъ tobojъ padatъ* ‘kansat alistuvat valtaasi’.

prędъ ‘edessä, eteen’. Esimerkiksi *petrъ že stoja prędъ vraty vъně* ‘Pietari asettui seisomaan porttien eteen ulkopuolelle’, *jъže otvvrъžetъ sę mene prędъ človęky otvvręgъ sę i azъ jęgo prędъ otъcemъ mojimъ na nebesъxъ* ‘joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän isäni edessä taivaassa’.

sъ ‘kanssa, seurassa’. Esimerkiksi *ty bę sъ isusomъ galilejъskъjimъ* ‘sinä olit Jeesus galilealaisen seurassa’, *sędęaxъ sъ vami* ‘istuin kanssanne’, *jako na razbojъnika izidoste sъ oračъjemъ i drъkolъmi jęti mę* ‘kuin rosvon kimppuun tulitte miekoin ja seipäin vangitsemaan minua’, *i ošъdъši skoro otъ groba sъ straxomъ i radostъjъ velъjejъ tęste vъzvęstitъ učениkъ* ‘ja lähdettyään nopeasti haudalta he (kaksi naista) riensivät pelon ja suuren ilon vallassa viemään sanaa oppilaille’, *idi sъ miromъ* ‘mene rauhassa’.

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin käsikirja
- sijojen käytöstä ja prepositioista -

za ‘takana’. Esimerkiksi *idi za mʌnoja sotonno* ‘kulje perässäni, Saatana’.